

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКА МЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ

СУЧАСНА МЕДИЧНА ОСВІТА: МЕТОДОЛОГІЯ, ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА

Матеріали Всеукраїнської
навчально-наукової конференції
з міжнародною участю
19 березня 2020 року

ПОЛТАВА — 2020

ВНЕДРЕНИЕ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ И КОМПЬЮТЕРИЗИРОВАННЫХ МЕТОДОВ ОБУЧЕНИЯ В ПРОЦЕСС ПРЕПОДАВАНИЯ НА НАЧАЛЬНЫХ ЭТАПАХ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ ПРОГРАММЫ ДУНАЙСКОГО ЧАСТНОГО УНИВЕРСИТЕТА <i>Михаил Волгин, Андрей Кильбасса</i>	42
ОСОБЛИВОСТІ ОВОЛОДІННЯ ПРАКТИЧНИМИ НАВИЧКАМИ З ФТИЗІАТРІЇ В УМОВАХ ДОТРИМАННЯ ПРОТИТУБЕРКУЛЬОЗНИМИ ЗАКЛАДАМИ ЗАХОДІВ ІНФЕКЦІЙНОГО КОНТРОЛЮ <i>Вородюхіна А.К., Ярешко А.Г., Куліш М.В.</i>	45
ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПІДХІД У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ З УРАХУВАННЯМ ТИПОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ ЛІКАРЯ-КУРСАНТА <i>Галич Л. Б., Макарова О. М., Ніколішин І. А., Петрова А.В.</i>	48
МІЖНАРОДНА ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЛІКАРЯ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ПРИ ВИКЛАДАННІ ХІРУРГІЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ <i>Гоголь А.М., Панькевич А.І., Колісник І.А.</i>	49
ВИКОРИСТАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ОРГАНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ <i>Голованова І.А., Краснова О.І., Товстияк М.М., Плужникова Т.В., Краснов О.Г.</i>	51
ПІДГОТОВКА АКУШЕРІВ - ГІНЕКОЛОГІВ: СЬОГОДЕННЯ І МАЙБУТНЄ <i>Громова А.М., Мітюніна Н.І., Мартиненко В.Б., Ляховська Т.Ю.</i>	53
УПРОВАДЖЕННЯ ОСНОВ ДОКАЗОВОЇ МЕДИЦИНИ В НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ПРИ ВИВЧЕННІ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ <i>Гуцаленко О.О.</i>	56
WSPOMAGANIE ROZWOJU DZIECKA Z ZESPOŁEM DOWNA W PRZEDSZKOLU – ASPEKTY METODYCZNE I PRAWNE <i>Jadwiga Daszykowska-Tobiasz</i>	58
МЕТОДОЛОГІЯ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ОРТОПЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЯ, В ТОМУ ЧИСЛІ ІМПЛАНТОЛОГІЯ» В УКРАЇНСЬКІЙ МЕДИЧНІЙ СТОМАТОЛОГІЧНІЙ АКАДЕМІЇ <i>Дворник В.М., Кузь Г.М., Тесленко О.І., Тумакова О.Б., Єрис Л.Б., Кузь В.С.</i>	63
ЛІНГВОДИДАКТИЧНІ АСПЕКТИ НАВЧАННЯ АУДІЮВАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ <i>Дегтярьова К.В.</i>	65
ШЛЯХИ І СПОСОБИ ПОСИЛЕННЯ МОТИВАЦІЇ ПРИ ВИВЧЕННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ <i>Дегтярьова К.В.</i>	66
ВИХОВАННЯ ГАРМОНІЙНО РОЗВИНУТОЇ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ МІКРОБІОЛОГІЇ, ВІРУСОЛОГІЇ ТА ІМУНОЛОГІЇ <i>Дерев'янка Т.В., Зелягольська І.М., Полянська В.П., Лобань Г.А., Федорченко В.І., Сухомлин А.А.</i>	68
ДО ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ФІЛОСОФІЇ В СУЧАСНІЙ ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ <i>Джидан О.І.</i>	70
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ ІМПЛАНТОЛОГІЇ НА КАФЕДРІ ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ З ІМПЛАНТОЛОГІЄЮ УКРАЇНСЬКОЇ МЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ АКАДЕМІЇ <i>Добровольська О.В., Добровольський О.В., Дворник В.М., Кузь Г.М.</i>	72
ОСОБЛИВОСТІ ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ ВИКЛАДАЧІВ ЗІ СТУДЕНТАМИ В МЕДИЧНОМУ ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ <i>Донець І.М., Шепітько В.І., Лисаченко О.Д., Григоренко А.С.</i>	74
АКТИВІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ НА ЛЕКЦІЯХ ІЗ МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ <i>Дубінін С.І., Клепец О.В., Пілюгін В.О., Ващенко А.В., Улановська-Циба Н.А., Передерій Н.О., Рябушко О.Б.</i>	76
ОРГАНІЗАЦІЯ І ЗМІСТ ВИХОВНОЇ РОБОТИ НА КАФЕДРІ ІНОЗЕМНИХ МОВ З ЛАТИНСЬКОЮ МОВОЮ ТА МЕДИЧНОЮ ТЕРМІНОЛОГІЄЮ <i>Ефендієва С.М., Бугасенко К.С., Ніколасєва Н.М., Мелашенко М.П., Гаєрильєва К.Г.</i>	78
ТЕОРЕТИКО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ВИХОВАННЯ ФІЗИЧНИХ ЯКОСТЕЙ У СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ <i>Ємець А.В., Донченко В.І., Скріннік Є.О., Гончар О.О., Ємець І.В., Дьяченко Ю.А.</i>	80
МЕНЕДЖМЕНТ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРЯ ЗАГАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ <i>Ждан В.М., Бабаніна М.Ю., Кітура Є.М., Ткаченко М.В., Волченко Г.В., Лебідь В.Г.</i>	82
ВИКОРИСТАННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ НАВЧАЛЬНО-ПРАКТИЧНОГО ЦЕНТРУ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНИХ НАВИЧОК СІМЕЙНОГО ЛІКАРЯ <i>Ждан В.М., Іваницький І.В., Катеренчук О.І., Хайменова Г.С., Кур'ян О.А., Шилкіна Л.М.</i>	84
ФОРМУВАННЯ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ НА ЕТАПІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ НА ОСНОВІ ТАКСОНОМІЇ БЛУМА <i>Животовська Л.В., Сонник Г.Т., Боднар Л.А., Борисенко В.В., Казаков О.А., Ісаков Р.І.</i>	85

3. Створення централізованого інтернет-ресурсу Банку тестових завдань і методичних рекомендацій із метою постійної інформаційної підтримки медичних вишів України.

Список використаної літератури

1. Куцевляк В.І. Проблема імплантології в стоматології / В.І. Куцевляк // Харьковський медичний журнал. – 2006. – №3. – С.46-47.
2. Угрин М.М. Особливості протезування на імплантатах у пацієнтів різного віку з повною відсутністю зубів / М.М. Угрин // Імплантологія. Пародонтологія. Остеологія. – 2007. – № 3(7). – С.15-26.
3. Руле Жан-Франсуа. Передові технології в оперативній стоматології / Жан-Франсуа Руле, Наирн Уилсон. – М: Азбука, 2005. – 256 с.

ОСОБЛИВОСТІ ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ ВИКЛАДАЧІВ ЗІ СТУДЕНТАМИ В МЕДИЧНОМУ ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Донець І.М., Шепітько В.І., Лисаченко О.Д., Григоренко А.С.

Українська медична стоматологічна академія

Одна з головних цілей сучасної вищої медичної освіти полягає в тому, щоб за допомогою різних форм навчання й виховання підготувати студента до плідної творчої участі в житті суспільства і діяльності в сфері охорони здоров'я. Навчання в закладі вищої освіти для сучасної молоді стає одним із найважливіших періодів життєдіяльності, особистісного зростання і становлення як фахівця із вищою освітою. Викладачі мають створювати умови і вибирати такі засоби спілкування, які забезпечать особистісний ріст і самоактуалізацію студентів, що вимагає високої психолого-педагогічної підготовки самого викладача. Навчання закономірно пов'язане з процесом медичної освіти, яка разом із вихованням і розвитком студента формує цілісний педагогічний процес, основною формою здійснення якого є педагогічне спілкування.

Ключові слова: викладач, студент, спілкування, навчання, виховання, уміння, навички.

One of the main goals of modern higher medical education is to prepare a student for the efficient creative participation within the life of the society and functioning of the health care system through various forms of education and upbringing. Being a student at a higher education institution is one of the most important periods in their life activity, during the time of their personal growth and when they are becoming specialists in higher education. The teachers should create the adequate learning environment and are the ones who will choose such means of communication that will provide personal growth and self-accomplishment which in turn requires high psychological and pedagogical training of a teacher himself. Education itself is naturally related to the process of medical education, and the latter one together with the education and development of a student will create pedagogical process which is predominantly based on building up a pedagogical dialogue and expanding various communication forms.

Keywords: teacher, student, communication, training, education, skills.

Навчаючи майбутніх фахівців медичної сфери, викладачу необхідно будувати педагогічне спілкування з урахуванням низки факторів, основний із яких – специфічний міжкультурний характер. Спілкування – це взаємодія двох чи більше людей, яка полягає в обміні між ними інформацією пізнавального або навчального характеру, та сукупність зв'язків і взаємовпливів, які виникають і закріплюються між людьми в процесі спільної діяльності.

Педагогічне спілкування можна назвати міжособистісно-рольовим. У науково-методичних працях трапляються різні трактування поняття педагогічного спілкування видатними педагогами і психологами.

Я. Л. Коломинський педагогічним спілкуванням називає «професійне спілкування викладача з тими, хто навчається в процесі навчання і виховання, яке має певні функції та спрямоване на створення сприятливого психологічного клімату, а також на іншого роду психологічну оптимізацію навчальної діяльності та взаємовідносин між викладачем і тими, хто навчається».

Педагогічне спілкування, з точки зору К. К. Платонова, – це «взаємодія суб'єктів, в якій відбувається обмін раціональною й емоційною інформацією, діяльністю, досвідом, знаннями, навичками та вміннями, а також результатами діяльності».

І.О.Зимня розглядає педагогічне спілкування «як форму навчальної співпраці, що є умовою оптимізації навчання і розвитку особистості тих, хто навчається».

С. С. Степанова, вважає, що педагогічне спілкування – це «специфічна міжособистісна взаємодія педагога і вихованця (того, хто навчається), за допомогою якої відбувається засвоєння знань і становлення особистості в навчально-виховному процесі» [2].

Різне бачення сутності педагогічного спілкування свідчить, що спілкування – це надзвичайно складне й об'ємне поняття. Отже, можна зазначити, що педагогічне спілкування – це професійне спілкування викладача зі студентами в процесі навчання і виховання, яке має певні педагогічні функції й спрямоване (якщо воно повноцінне й оптимальне) на створення сприятливого психологічного клімату, оптимізацію навчальної діяльності та стосунків між викладачем і студентом усередині групи чи колективу. Інакше кажучи, педагогічне спілкування – це спілкування педагога зі студентами в педагогічних цілях. Це особлива категорія спілкування, специфіка якого зумовлена різноманітними соціально-рольовими і функціональними позиціями суб'єктів цього спілкування. Викладач у процесі педагогічного спілкування виконує (в прямій чи непрякій формі) свої соціально-рольові та функціональні зобов'язання з управління процесом навчання і виховання. Від того, якими є стильові особливості цього спілкування й управління, певною мірою залежить ефективність процесів навчання і виховання, особливості розвитку особистості й формування міжособистісних відносин у навчальній групі.

У процесі спілкування й передачі інформації викладач постійно підтримує контакт з аудиторією та реалізує комплекс комунікативної взаємодії суб'єктів педагогічного процесу на таких рівнях:

- емоційний, поверхневий рівень, що визначає зручність ситуації спілкування;
- когнітивний рівень, пов'язаний із предметною стороною спілкування;
- соціально-психологічний рівень, що визначає міжособистісні групові стосунки педагога зі студентами.

У процесі спілкування, як мінімум, беруть участь дві людини. Щоб спілкування було ефективним, необхідно враховувати індивідуальність партнерів і такі чинники: надійність комунікатора; розумілість його поведінки; урахування зворотних зв'язків щодо того, наскільки правильно його зрозуміли.

У психології педагогічне спілкування визначається як взаємодія суб'єктів педагогічного процесу, що здійснюється знаковими методами і спрямована на значущі зміни властивостей, стану, поведінки й особистісно-смыслових цінностей партнерів. Володіння вміннями спілкування особливо гостро відчувається у сфері освіти, де мовне й емоційне спілкування на заняттях і поза ними дає той сплав виховних дій, який у найближчій перспективі не зможе забезпечити ніяка найсучасніша комп'ютерна система.

Оскільки педагогічний процес передбачає взаємодію викладача і студента, вміння спілкуватися – одна з невідмінних умов досягнення педагогічної майстерності. Педагогічне спілкування є основною формою здійснення педагогічного процесу. Його продуктивність визначається, перш за все, цілями і цінностями спілкування, які мають бути прийняті всіма суб'єктами педагогічного процесу як імператив їхньої індивідуальної поведінки [4].

Провідна мета педагогічного спілкування полягає в передачі суспільного і професійного досвіду (знань, умінь і навичок) від викладача студентам, і в обміні особистісними знаннями, пов'язаними з об'єктами, що вивчаються, і життям у цілому. У спілкуванні відбувається становлення (тобто виникнення нових властивостей і якостей) індивідуальності й студентів, і викладача.

Педагогічне спілкування створює умови для реалізації потенційних, сутнісних сил суб'єктів педагогічного спілкування. При цьому необхідно дотримуватися таких принципів: 1) гуманізму – «не зашкодь», «не перекладай на інших свої помилки», «не принижуй гідність людини»; 2) демократизму – «відмовся від авторитаризму у взаємовідносинах зі студентами і колегами»; 3) оптимізму – «студенту й колезі потрібні позитивні уявлення про самого себе й свої можливості»; індивідуально-особистісного підходу – «спочатку вивчи, пізнай особистість», «відмовся від репресивних методів впливу»; 4) наступності – «не поспішай», «не забувай, що перед тобою студент або колега».

Якість педагогічного спілкування визначається перш за все тим, що воно реалізує специфічну навчальну функцію, яка містить у собі виховну. Адже вихідною позицією для організації оптимального освітнього процесу є виховний і розвивальний характер навчання. Навчальна функція педагогічного спілкування провідна, вона природна частина багатобічної взаємодії викладача – студентів, студентів між собою.

Для продуктивної комунікативної діяльності викладач має знати, що спілкування пронизує всю систему педагогічного впливу, кожний його мікроелемент. На занятті викладачеві необхідно оволодіти комунікативною структурою всього освітнього процесу. Це вимагає вмінь одночасно розв'язувати дві проблеми: конструювати особливості своєї поведінки (свою педагогічну індивідуальність), свої стосунки зі студентами, тобто стиль спілкування; конструювати виразні засоби комунікативного впливу.

Останній компонент постійно змінюється під впливом педагогічних і, відповідно, комунікативних завдань, що виникають. У виборі системи виразних засобів комунікації важливу роль відіграє тип взаємовідносин, що склався між викладачем і студентами. Однією з важливих педагогічних проблем є пасивність студента в спілкуванні, неготовність до конструктивного діалогу з викладачем, невміння повною мірою показати свої здібності й творчу ініціативу.

Володіння технологією спілкування дозволяє педагогу організувати правильну поведінку в конкретній ситуації. Неправильний педагогічний вплив чи неправильна форма спілкування, яка обрана для взаємодії, може призвести до конфлікту між викладачем і студентом. Викладачу важливо правильно використовувати систему прийомів (психологічних, мімічних, мовленнєвих тощо), яку він обирає для організації структури спілкування і яка є адекватною завданням і особливостям педагогічної ситуації [3].

Отже, на кожному етапі взаємодії викладачеві слід дотримуватися таких правил, що оптимізують її:

- формування почуття «ми», демонстрування єдності поглядів (усуває бар'єри, об'єднуючи співрозмовників для досягнення спільної мети);
- установлення особистісного контакту, за якого кожен студент відчуватиме, що звертаються саме до нього (реалізується мовними засобами, називанням його імені, повторенням вдало висловленого міркування);
- візуальний контакт виражає ставлення до співрозмовника і його висловлювань;
- демонстрування власного ставлення (усмішка, інтонація, експресивність рухів, психологічна дистанція тощо);
- застосування в спілкуванні психологічних, мімічних, пантомімічних, мовленнєвих та інших прийомів;
- вияв розуміння внутрішнього стану студентів (свідчить про зацікавленість у взаємодії, взаєморозумінні);
- постійний інтерес до студентів (уважне вислуховування студентів, врахування їхніх думок, співпереживання, зосередження уваги на позитивному);
- створення ситуацій успіху (передбачає належне оцінювання потенційних можливостей студентів).

Одним із засобів, що підкріплює вплив спілкування, можна назвати ініціативність, яка вимагає певної поведінки і звучання голосу. У системі педагогічного спілкування ініціативність виступає як важливе комунікативне завдання педагога. Природно, що форми вираження ініціативності різноманітні. Ініціативність при цьому може бути такою: коли педагог відкрито виступає як ініціатор спілкування та коли він виступає як прихований ініціатор діяльності, причому в цьому випадку в студентів складається враження, що ініціаторами цієї діяльності є вони самі. Важливим завданням є утримання ініціативи в спілкуванні, надання їй необхідних ситуативних форм, а це не просто. Для вирішення поставленого завдання необхідно залучити студентів у процес активного роздуму, виробити активність мислення та її систематичність. Володіння технікою спілкування дозволяє педагогу організувати правильну поведінку в конкретній ситуації [2]. Навчання закономірно пов'язане з процесом освіти, виховання і розвитку, які

разом формують цілісний педагогічний процес [1]. Педагогічне спілкування є основною формою здійснення педагогічного процесу. Уміння спілкуватися – одна з невідмінних умов досягнення педагогічної майстерності [5-8].

Отже, техніка педагогічного спілкування має складатися з таких компонентів: стиль поведінки викладача; навчання комунікативних умінь; оцінка емоційного стану викладача і студентів; формування позитивних міжособистісних стосунків зі студентами; уміння стримувати почуття й емоції й допомога студентам у подоланні страху, невпевненості; правильна постановка голосу, управління мімікою і жестами; стиль педагогічного спілкування викладач вибирає залежно від типу комунікативності (ступінь товариськості, манера поведінки).

Список використаної літератури

1. Основы дидактики в профессиональной деятельности преподавателя медицинского вуза и колледжа / Под ред. М.Г. Романцова. – СПб., 2010. – 94 с.
2. Кайдалова Л.Г. Педагогічна майстерність викладача: навчальний посібник / Л.Г. Кайдалова, Н.Б. Щокіна, Т.Ю. Вахрушева. – Х.: НФаУ, 2009. – 140 с.
3. Ершов П.М. Общение на уроке, или режиссура поведения учителя / П.М. Ершов, А.П. Ершова, В.М. Букалов. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Флинта, 1998. – 336 с.
4. Митина Л.М. Психологическая диагностика коммуникативных способностей учителя: учебное пособие / Л.М. Митина; Кемер. обл. ин-т усовершенствования учителей; Психол. ин-т Рос. акад. образования. – Кемерово: Кемер. обл. ИУУ, 1996. – 49 с.
5. Волкова Н.П. Професійно-педагогічна комунікація: навчальний посібник / Н.П. Волкова. – К.: ВЦ «Академія», 2006. – 256 с.
6. Томан Иржі. Мистецтво говорити / Пер. з чes. В.І. Романця. – 3-е вид. – К.: Україна, 1996. – 269 с.
7. Лещенко Т. О. Професіоналізм спілкування в структурі педагогічної майстерності викладача вищої медичної школи / Т. О. Лещенко, В. Г. Юфименко // Сучасні технології управління навчальним процесом у вищих медичних навчальних закладах: матеріали навч.-наук. конф. з міжнар. участю. – Полтава, 2014. – С. 124–125.
8. Бойко В.В. Голосовая культура – неотъемлемая часть педагогической культуры преподавателя / Бойко В.В., Макаров В.В., Перетяга Л.Е. // Материалы XLVI учебно-методической конференции «Педагогическая культура преподавателя высшей школы». – Х., 2012. – С. 25-27.

АКТИВІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ НА ЛЕКЦІЯХ ІЗ МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ

Дубінін С.І., Клепец О.В., Пілюгін В.О., Ваценко А.В., Улановська-Циба Н.А.,
Передерій Н.О., Рябушко О.В.

Українська медична стоматологічна академія

Узагальнено педагогічний досвід застосування методів і прийомів активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів під час викладання медичної біології, що розглядається як необхідна передумова підвищення якості освітнього процесу.

Ключові слова: якість освіти, методи і прийоми навчання, лекція, активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів.

The article summarizes the pedagogical experience of applying methods and techniques of activation of students' educational and cognitive activity during the teaching of medical biology, which is considered as a necessary prerequisite for improving the quality of the educational process.

Keywords: quality of education, teaching methods and techniques, lecture, activation of students' educational and cognitive activity.

Non scholae, sed vitae discimus.

Навчаємося не для школи, а для життя.

Стратегічним вектором розвитку сучасної вищої освіти в Україні стали підвищення рівня професійної підготовки студентів, виховання самостійності, відповідальності, розвиток інтелектуальних здібностей, формування активної й усвідомленої життєвої позиції. Особливої ваги це набуває у сфері підготовки кваліфікованих медичних кадрів, від яких залежатимуть життя і здоров'я пацієнтів. Ураховуючи постійне зростання обсягу наукової інформації й динамічні умови на ринку праці, майбутній лікар має володіти не просто сумою академічних знань, а й низкою спеціальних умінь, навичок і особистих якостей, що допомагатимуть постійно вдосконалювати фахову компетентність.

Ефективність навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі значною мірою залежить від професійної майстерності педагогів, використання ними прогресивних педагогічних інновацій. Проте найсучасніші педтехнології не забезпечать високої ефективності освітнього процесу, якщо здобувач освіти не займе власну активну позицію, а його пізнавальна діяльність не буде вмотивованою і цілеспрямованою. У зв'язку з цим організація навчально-виховного процесу у вищій школі потребує широкого застосування методів і прийомів активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів як необхідної передумови належного рівня якості професійної освіти.

Активізація когнітивних процесів здобувача освіти відбувається тоді, коли в нього формуються глибокий інтерес і внутрішнє бажання до опанування знань, умінь, навичок, тобто коли зовнішня мотивація навчальної діяльності (з боку викладача і закладу освіти) переростає у внутрішню (з боку того, хто вчиться). Отже, поняття активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів, з одного боку, означає якісний рівень їхньої діяльності, якому притаманна певна система ознак (подолання пасивності й стереотипності, спаду і застою в розумовій сфері, творчість та ініціативність тощо), а з іншого – цілеспрямоване керування процесом пізнання студентів шляхом створення оптимальних психолого-педагогічних умов, підпорядковане меті професійної підготовки, яке спрямоване на формування внутрішніх мотивів і цілей здобуття знань [5].